

Будь ласка, використовуйте бібліографічні описи, щоб цитувати або посилатися на цей матеріал:

Письменний В.В. Податок на красу – останній тренд в оподаткуванні громадян / В.В. Письменний // Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна візія та виклики глобалізації: зб. тез доповідей Одинадцятої Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених, 13–14 бер. 2014 р., м. Тернопіль. – Ч. 2. – Тернопіль: Економічна думка, 2014. – С. 116–118.

або

Pysmennyi, V.V. (2014). Podatok na krasu – ostannii trend v opodatkuванні hromadian [Tax on the beauty – latest trend in taxation of citizens]. Proceedings from: *Odynadtsiata mizhnarodna naukovo-praktychna konferencija molodykh vchenykh «Ekonomicznyj i socialjnyj rozvytok Ukrainy v XXI stolitti: natsionalna vizii ta tendenciji ghlobalizaciji» – The Eleventh International Scientific Conference of Young Scientists «Economic and Social Development of Ukraine in the XXI Century: National Vision and Globalization Trends»*. (pp. 116–118). Ternopil: Ekonomichna dumka [in Ukrainian].

Письменний Віталій
Тернопільський національний економічний університет

ПОДАТОК НА КРАСУ – ОСТАННІЙ ТРЕНД В ОПОДАТКУВАННІ ГРОМАДЯН

Здавалося, що в сучасному світі податкові системи вичерпали себе й практично неможливо віднайти об'єкти оподаткування, з яких податки не стягуються (ними є доходи, рухоме і нерухоме майно, обороти з реалізації товарів тощо). В умовах постійно зростаючих потреб у фінансуванні соціальних послуг населення, посилення боргового навантаження на економіку та збільшення бюджетного дефіциту уряди зарубіжних країн не залишають спроб максимально «вижати» податковий метод формування доходів бюджету. Останнім трендом в оподаткуванні громадян є впровадження одного з найбільш спірного щодо порядку обчислення і механізму сплати податку на красу.

Причому в питанні «що оподатковувати?» думки розділилися: самих красивих людей, тобто ту вигоду, яку вони отримують від своєї привабливості, чи медичні операції, що роблять їх красивими. У першому випадку аргументом є результати досліджень британських вчених, якими встановлено, що привабливіші жінки в середньому заробляють на 11% більше, ніж їхні колеги [1]. Тому впровадження додаткового податку на доходи є своєрідною «ціною» за можливість красивих людей працювати на високооплачуваній роботі, швидко просуватися по кар'єрних сходинках або мати інші привілеї.

Основною проблемою, з якою стикатиметься податковий апарат держави, буде неможливість математичним чи будь-яким іншим способом виміряти рівень привабливості та провести розрахунки податкових зобов'язань. Тим більше, що краса – достатньо суб'єктивне багатогранне явище і якихось загальних ознак визначення на скільки одна людина привабливіша за іншу не існує. В різних культурах й у різні часи дане поняття мало свої особливості, спричинені природними рисами або фізичним станом особи, котра вабить та породжує симпатію.

Гіпотетично, якщо податок на красу був коли-небудь впроваджений, кожна особа самостійно визначала доцільність його сплати. Тобто даний платіж повинен мати не примусовий, а добровільний характер, що важко вкласти в економічний зміст податку. Справляючи його, чоловіки та жінки із гордістю несли б податкове навантаження, підвищуючи репутацію серед інших членів суспільства й отримуючи моральне задоволення. Звичайно, порядок обчислення та механізм сплати податку на красу буде складним і забезпечення його надходження залежатиме від рівня податкової культури, за якої на перший план виходять вчасне й у повному обсязі справляння податків.

Із неоднозначної ідеї оподаткувати привабливих людей сьогодні вона еволюціонувала у необхідність стягнення податку з пластичних операцій. Серед перших країн, де в умовах глобальної економічної кризи 2008–2010 рр. планувалося його впровадити, були США. За підрахунками американських експертів щороку на такі операції витрачається понад 11 млрд. дол. США [2, с. 5] і сплата 10% їх вартості дасть змогу наповнити бюджет стабільними ресурсами. Зважаючи на популярність серед мешканців цієї країни операцій зі збільшення грудей, використання ботексу для розгладжування морщин, ліпосакції тощо, обсяг його надходження буде тільки зростати.

Зрештою, найбільше пластичні операції роблять кіноактори, зірки шоу-бізнесу й інші публічні особи, для яких зовнішній вигляд є основою для отримання високих доходів. В такому сенсі податок на красу відповідатиме принципам економічної ефективності та соціальної справедливості, хоча існують інші аргументи на користь оподаткування привабливих людей. Адже в деяких випадках його сплата може стати стримуючим фактором проведення операції, наприклад, зі збільшення грудей за допомогою силіконових імплантатів. Зокрема, у США з 24 тис. дівчат підліткового віку, які користувалися послугами пластичних хірургів, більше 2 тис. зробили даний вид операції [3].

Надмірне захоплення пластичними операціями в Південній Кореї змусило уряд з 2014 р. впровадити аналогічний десятипроцентний платіж. Механізм його сплати передбачає оподаткування хірургічних втручань, що призводять до зміни обличчя і тіла, як-от зміна форми носу та розрізу очей, збільшення грудей, ліпосакція, розгладжування морщин. Якщо вони не є крайньою необхідністю, спричиненою травмою, вродженими дефектами чи невдалими попередніми операціями, й особа здатна оплатити її високу вартість, відповідно зобов'язана сплатити податок.

За прикладом зарубіжного досвіду впровадження податку на красу в Україні має великі перспективи. Разом з тим варто значно розширити базу оподаткування даного платежу, внісши до неї від нанесення татуювання на відкритих ділянках тіла до проведення операцій зі зміни статі. Сучасні податкові системи трансформуються дуже динамічно, тому оподаткування привабливих людей шляхом впровадження податку на красу – ще один крок в їх розвитку та відповідності новим тенденціям.

Література:

1. Майнзюк К. Налог на красоту и другие идеи, как сделать мир справедливее / К. Майнзюк, Ю. Джигир (проект неопубликованной статьи для украинского еженедельника).
2. Cosmetic Surgery National Data Bank / Statistics 2012. – The American Society for Aesthetic Plastic Surgery, 2012. – 22 p.
3. Children's Plastic Surgery Epidemic [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dailymail.co.uk/health/article-8214/Childrens-plastic-surgery-epidemic.html>.